

Prima instanță: judecătoria Botanica, mun. Chișinău (jud. V. Puica)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare împotriva deciziei din 21 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Biriucov împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la recunoaștea ilegală a refuzului, calcularea și achitarea indemnizației de maternitate,

c o n s t a t ă :

La data de 31 ianuarie 2015, Ana Biriucov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova solicitând recunoaștea ilegalității refuzului privind stabilirea și calcularea indemnizației pentru concediu de maternitate, obligarea pârâtului să-i calculeze și să-i achite indemnizația pentru concediu de maternitate prenatal în legătură cu nașterea fiului Pavel Biriucov, de la locul de muncă al soțului, la întreținerea căruia se află și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că prin cererea din 31 decembrie 2014, a solicitat Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova calcularea și achitarea indemnizației pentru concediul de maternitate (sarcină și lăuzie) în legătură cu nașterea copilului Pavel Biriucov, deoarece nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului Octavian Biriucov, ultimul deținând funcția de specialist al serviciului antitero al Detașamentului cu Destinație Specială al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

La data de 28 ianuarie 2015 a primit răspunsul nr. 5/154 din 20 ianuarie 2015, prin care i s-a respins cererea.

Prin hotărîrea din 12 octombrie 2015 a judecătoriei Botanica, mun. Chișinău s-a recunoscut neîntemeiat refuzul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind calcularea și achitarea indemnizației pentru concediu de maternitate; s-a obligat Departamentul Instituțiilor Penitenciare să calculeze și să achite Anei Biriucov indemnizația pentru concediul

de maternitate prenatal (70 zile) și postnatal (56 zile) în legătura cu nașterea la data de 06 iulie 2014 a copilului Pavel Biriucov, din venitul mediu lunar realizat de către angajatul Octavian Biriucov; s-a încasat de la Departamentul Instituțiilor Penitenciare în beneficiul Anei Biriucov suma de 3000 lei, cu titlul de cheltuieli judiciare.

Prin decizia din 21 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2015 a judecătorei Botanica, mun. Chișinău.

La data de 04 martie 2016, Departamentul Instituțiilor Penitenciare a declarat recurs împotriva deciziei din 21 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de respingere a pretențiilor.

În susținerea recursului s-a invocat instanțele de fond și apel, luând la bază prevederile legale care reglementează raporturile juridice de stabilire și plată a indemnizațiilor de maternitate în cazurile persoanelor neasigurate, au interpretat eronat aceste legi și ca rezultat, au adoptat hotărâri contrare legii, care necesită să fie casate integral, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor înaintate de Ana Biriucov împotriva Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Consideră că, concluziile instanței expuse în hotărârile atacate fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Indică că, instanța de apel a ignorat argumentele Departamentului Instituțiilor Penitenciare, acceptând și preluând concluziile greșite ale instanței de fond.

Consideră că, instanțele ierarhic inferioare eronat au apreciat obiecțiile materiale invocate de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare ca neîntemeiate și a admis în mod eronat încasarea indemnizației de maternitate concediul prenatal (70 de zile) și postnatal (56 de zile) din salariul, mediu lunar al soțului Biriucov Octavian.

Relevă că, în baza art. 31 alin.(1) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr.1036 din 17 decembrie 1996, colaboratorii sistemului penitenciar sunt cuprinși în asigurarea de stat de personae prin efectul legii obligatorie din contul mijloacelor bugetului de stat.

Afirmă că, bugetul asigurărilor sociale de stat face parte din bugetul public national, este independent de bugetul de stat, rezultând din prevederile art. 10 alin.(1) al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr.489 din 08 iulie 1999.

Remarcă că, colaboratorii sistemului penitenciar nu sunt asigurați în sistemul public de asigurări sociale, fiind supuși asigurării de stat obligatorii. În susținerea faptului că colaboratorii sistemului penitenciar nu sunt beneficiari ai tuturor prestațiilor de asigurări sociale, invocă că calitatea de asigurat al bugetului de asigurări sociale este interdependentă cu calitatea de contribuabil al sistemului de asigurări sociale. Astfel, de prestații sociale beneficiind doar persoanele care achită aceste contribuții sau pentru care le achită angajatorul.

Specifică că, litigiile ce țin de aplicarea Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004 (art. 33) se soluționează de Casa Națională de Asigurări Sociale, a cărei decizie poate fi atacată în instanța de judecată, conform legislației în vigoare.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curtii de Apel Chișinău a fost adoptată la 21 ianuarie 2016, iar Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs la data de 04 martie 2016, ceea ce denotă că recursul este în termen.

Examinînd temeiurile recursului declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se recunoaște inadmisibil recursul declarat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 21 ianuarie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală